

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II stopnia
im. Karola i Antoniego Szafranków
w RYBNIKU

Spis treści

| | |
|---|----|
| 1. Wstęp..... | 3 |
| 2. Podstawa prawna:..... | 3 |
| 3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego..... | 4 |
| 4. Tradycje szkoły..... | 4 |
| 5. Wizja i misja szkoły..... | 5 |
| 1. Szkoła I stopnia:..... | 5 |
| 2. Szkoła II stopnia:..... | 5 |
| 6. Model absolwenta..... | 6 |
| PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA..... | 6 |
| PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ II STOPNIA..... | 7 |
| 7. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego:..... | 8 |
| 8. Zadania i formy realizacji w obszarach poszczególnych celów programu wychowawczo-profilaktycznego:..... | 8 |
| I. Budowanie własnej tożsamości ucznia:..... | 8 |
| II. Kształtowanie kultury osobistej ucznia:..... | 9 |
| III. Kształtowanie właściwej postawy moralnej:..... | 10 |
| IV. Rozwój społeczny:..... | 11 |
| V. Rozwój intelektualny i artystyczny..... | 13 |
| VI. Rozwój emocjonalny:..... | 15 |
| VII. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej:..... | 16 |
| VIII. Profilaktyka uzależnień:..... | 17 |
| IX. Promowanie zdrowego stylu życia:..... | 17 |
| X. Umiejętność radzenia sobie ze stresem:..... | 17 |
| 9. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami..... | 18 |
| Program Wychowawczo-Profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku - Rok szkolny 2024/2025 - Część praktyczna..... | 19 |

1. Wstęp.

Program wychowawczo-profilaktyczny opisuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym, realizowane w szkole przez wszystkich nauczycieli. Zawiera wizję oraz misję szkoły, charakteryzuje sylwetkę absolwenta szkoły muzycznej I i II stopnia, opisuje cele, zadania, sposoby realizacji programu, zasady współpracy wychowawczej z rodzicami oraz formy jego ewaluacji. Uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo-profilaktyczny PSM I i II stopnia w Rybniku został poprzedzony diagnozą, polegającą przede wszystkim na obserwacji i analizie problemów środowiska szkoły muzycznej, rozmowach i wywiadach z udziałem nauczycieli, uczniów, rodziców. Opracowany został w oparciu o obowiązujące dokumenty szkolne, w tym: Statut Szkoły czy WSO.

Program ten realizuje cele wychowawcze, profilaktyczne oraz opiekuńcze, ma charakter otwarty i będzie mógł być poddawany modyfikacjom z uwzględnieniem pojawiających się nowych problemów. W programie uwzględniono również zadania dotyczące wdrażania standardów ochrony małoletnich.

2. Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.).*
2. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.).*
3. *Ustawa z dnia 16 czerwca 2018 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2024 r., poz. 737 z późn. zm.).*
4. *Konwencja O Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., nr 120, poz. 526 z późn. zm.).*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form szczegółowych form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.).*
6. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 917 z późn. zm.).*
7. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).*
8. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).*
9. *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).*

10. *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1012 z późn. zm.).*
11. *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1260).*
12. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.).*
13. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, w szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1798).*

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego.

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Rybniku zlokalizowana jest w mieście liczącym ponad 137 000 mieszkańców, usytuowanym na Górnym Śląsku w centralnej części Rybnickiego Okręgu Węglowego.

Szkołę tworzą Państwowa Szkoła Muzyczna I st. oraz Państwowa Szkoła Muzyczna II st.

W Szkole uczy się ponad 300 uczniów, wśród których dość dużą grupę stanowią uczniowie dojeżdżający z okolicznych dzielnic. Zdarza się również, że uczniowie dojeżdżają także z okolicznych miejscowości. Uczniowie z oddalonych miejscowości w wielu przypadkach dowożeni są przez rodziców.

W pobliżu Szkoły usytuowane są przystanki komunikacji miejskiej.

Grono pedagogiczne liczy 60 nauczycieli.

W Szkole działają Sekcje: Instrumentów Smyczkowych, Gitary i Harfy, Fortepianu, Instrumentów Dętych i Perkusji, Akordeonu i Organów oraz Sekcja Teorii.

4. Tradycje szkoły.

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Rybniku należy do jednych z najstarszych szkół muzycznych na Śląsku. Jej historia związana jest prężną działalnością Karola i Antoniego Szafranków – patronów Szkoły, którzy byli jej założycielami. Szkoła powstała w 1933 roku i w obecnym Roku Szkolnym społeczność zakończy obchody jubileuszu 90-lecia.

Do tradycji Szkoły należą następujące uroczystości:

1. Rozpoczęcie roku szkolnego;
2. Koncerty i popisy szkolne;

3. Koncerty szkolnej orkiestry w Teatrze Ziemi Rybnickiej;
4. Koncerty wyróżniających się uczniów z Filharmonią Rybnicką w TZR;
5. Popisy klasowe i sekcyjne;
6. Zakończenie Roku Szkolnego.

5. Wizja i misja szkoły.

W Państwowej Szkole Muzycznej dzięki współdziałaniu pedagogów, rodziców i uczniów jest możliwe kształcenie przyszłych artystów, ludzi twórczych, utalentowanych muzycznie, wrażliwych na wartości promowane przez różne dziedziny sztuki, gotowych w przyszłości w swoim środowisku propagować te wartości. Tworzone są warunki do rozwoju własnych talentów i zainteresowań.

1. Szkoła I stopnia:

- 1) rozbudza i rozwija podstawowe zdolności artystyczne,
- 2) przygotowuje wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki,
- 3) wpływa aktywnie na otoczenie w sferze kultury,
- 4) może prowadzić działalność innowacyjną,
- 5) współpracuje z Rodzicami w zakresie nauczania, wychowania i opieki,
- 6) przygotowuje do aktywnej działalności na rzecz kultury w środowisku lokalnym,
- 7) przygotowuje do dalszego kształcenia w szkole II stopnia.

2. Szkoła II stopnia:

- 1) rozbudza i rozwija podstawowe zdolności artystyczne,
- 2) przygotowuje wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki,
- 3) wpływa aktywnie na otoczenie w sferze kultury,
- 4) może prowadzić działalność innowacyjną,
- 5) współpracuje z Rodzicami w zakresie nauczania, wychowania i opieki,
- 6) przygotowuje wykwalifikowanych muzyków do wykonywania czynnej działalności zawodowej,
- 7) przygotowuje do aktywnej działalności na rzecz kultury w środowisku lokalnym,
- 8) przygotowuje do dalszych studiów.

3. Szkoła wykonuje zadania dotyczące organizacji kształcenia i wychowywania młodzieży szczególnie uzdolnionej muzycznie oraz działa na rzecz rozwoju kultury na terenie miasta i powiatu.

6. Model absolwenta

PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA

Osiągnął cele

- ✓ Przygotował się do egzaminów końcowych
- ✓ Potrafił funkcjonować w grupie i klasie
- ✓ Przejawiał zainteresowanie działalnością artystyczną
- ✓ Potrafił oceniać szansę na dalszą naukę

Zna, rozumie, stosuje

- ✓ Zasady moralnego postępowania
- ✓ Zasady funkcjonowania w grupie
- ✓ Treści zawarte w podstawach programowych
- ✓ Zasady komunikacji interpersonalnej

Posiada umiejętności

Społeczne:

- ✓ Potrafi otwarcie rozmawiać o swoich problemach
- ✓ Potrafi być otwarty na problemy kolegów
- ✓ Jest tolerancyjny
- ✓ Potrafi zachować dyscyplinę podczas zajęć

Naukowe:

- ✓ Osiągnął umiejętności zawarte w podstawach nauczania
- ✓ Przygotowywał się do sprawdzianów i egzaminów

Poznawcze:

- ✓ Chętnie podejmuje decyzje o dalszym kształceniu
- ✓ Ma zdolności przyswajania wiedzy teoretycznej i techniki gry na danym instrumencie

Praktyczne:

- ✓ Potrafi czynnie uczestniczyć w działaniach artystycznych szkoły
- ✓ Dbą o wygląd zewnętrzny
- ✓ Chętnie prezentuje nabyte umiejętności

PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ II STOPNIA

Osiągnął cele

- ✓ Przygotował się do egzaminu dyplomowego
- ✓ Odnosił sukcesy o charakterze naukowym, artystycznym lub organizacyjnym
- ✓ Wpływał pozytywnie na rozwój grupy i szkoły
- ✓ Rozwijał zdolności twórcze
- ✓ Rozwijał zdolności wynikające z profilu kształcenia w szkole

Zna, rozumie, stosuje

- ✓ Zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- ✓ Cele i zadania wytyczone przez szkołę
- ✓ Treści zawarte w podstawach programowych
- ✓ Zasady funkcjonowania w grupie
- ✓ Zasady komunikacji międzyludzkiej

Posiada umiejętności

Społeczne:

- ✓ Potrafi otwarcie rozmawiać o swoich problemach
- ✓ Potrafi pozytywnie odbierać sugestie innych
- ✓ Potrafi otwarcie dyskutować i ma własne zdanie
- ✓ Jest tolerancyjny dla swoich kolegów

Naukowe:

- ✓ Potrafi realizować treści wynikające z programów nauczania poszczególnych przedmiotów
- ✓ Potrafi docierać i korzystać z różnych źródeł wiedzy
- ✓ Umie przygotowywać się do sprawdzianów i egzaminów

Poznawcze:

- ✓ Świadomie podejmuje decyzję o dalszym kształceniu
- ✓ Potrafi uzasadniać wybór kierunku studiów
- ✓ Posiada umiejętność świadomego odbioru muzyki

Praktyczne:

- ✓ Potrafi prezentować nabyte umiejętności
- ✓ Potrafi czynnie uczestniczyć w organizowaniu różnych uroczystości szkolnych
- ✓ Dbą o wygląd zewnętrzny i otoczenie

7. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego:

- I. Budowanie własnej tożsamości ucznia
- II. Kształtowanie kultury osobistej ucznia
- III. Kształtowanie właściwej postawy moralnej
- IV. Rozwój społeczny
- V. Rozwój intelektualny i artystyczny
- VI. Rozwój emocjonalny
- VII. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej
- VIII. Profilaktyka uzależnień
- IX. Promowanie zdrowego trybu życia
- X. Umiejętność radzenia sobie ze stresem

8. Zadania i formy realizacji w obszarach poszczególnych celów programu wychowawczo-profilaktycznego:

I. Budowanie własnej tożsamości ucznia:

| Zadania | Forma realizacji | Okres realizacji |
|--|--|------------------|
| Uzyskanie jasnego obrazu siebie jako członka społeczności. | – uczestnictwo w uroczystościach o różnym charakterze; | Cały rok szkolny |
| Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem obejmujące sferę poznawczą i emocjonalną. | – dyskusje na forum grupy; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie postaw patriotycznych. | – udział w uroczystościach rocznicowych w szkole i poza szkołą; – rozwijanie szacunku dla polskiej tradycji i obrzędów; – wyrabianie szacunku i poczucia dumy z symboli narodowych, religijnych i szkolnych; | Cały rok szkolny |
| Rozwijanie własnych zamiłowań i zainteresowań. | – konkursy tematyczne; – wycieczki na różnego typu imprezy artystyczne w całej Polsce; – praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela wybranego przedmiotu (instrumentu); | Cały rok szkolny |
| Samodoskonalenie – rozwijanie umiejętności pracy nad sobą. Przekraczanie własnych granic w sferze intelektualnej, emocjonalnej i społecznej. | – praca własna na instrumencie – trening umiejętności; – udział w wakacyjnych kursach interpretacji muzycznej; – autodydaktyka; – korzystanie ze zbiorów biblioteki szkolnej; – korzystanie z internetu; | Cały rok szkolny |

| | | |
|---|--|-------------------------|
| <p>Kształcenie umiejętności budowania własnej drogi życiowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poszukiwanie własnego ideału; – poszukiwanie autorytetów; – poszukiwanie wartości nadrzędnych; – poszukiwanie, dociekanie prawdy; – budowanie własnego stylu życia. | <ul style="list-style-type: none"> – wyjazdy na koncerty i recitale wybitnych artystów, muzyków; – udział w warsztatach tematycznych o charakterze poznawczo doskonalącym prowadzonych przez wybitnych pedagogów; – koncerty zespołów i artystów organizowane w szkole; | <p>Cały rok szkolny</p> |
|---|--|-------------------------|

II. Kształtowanie kultury osobistej ucznia:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|---|--|-------------------------|
| <p>Kształcenie umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach zwanej „kulturą bycia”.</p> | <ul style="list-style-type: none"> – Savoir-Vivre zachowania się na koncertach - pogadanki i rozmowy indywidualne z uczniami przed wycieczkami, koncertami; – spotkania rodziców z dyrekcją szkoły; – spotkania indywidualne rodziców z wychowawcami, nauczycielami przedmiotu głównego; – rozliczanie szkód - odpowiedzialność za sprzęt szkolny; – ustalenia dotyczące korzystania z instrumentów szkolnych i ćwiczeń do pracy indywidualnej; – indywidualny przykład nauczycieli jako wzorce kultury osobistej; | <p>Cały rok szkolny</p> |
| <p>Dbałość o kulturę wypowiedzi.</p> | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne i grupowe; – indywidualny przykład nauczycieli; | <p>Cały rok szkolny</p> |
| <p>Wypracowanie i wzmacnianie odpowiedniego stosunku młodzieży do nauczycieli, pracowników szkoły (osób dorosłych), a także swoich rówieśników.</p> | <ul style="list-style-type: none"> – spotkania rodziców z dyrekcją szkoły; – spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami; – pomoc rodziców w czasie wyjazdów uczniów; | <p>Cały rok szkolny</p> |
| <p>Dbanie o porządek (szanowanie cudzych dóbr materialnych), ład i punktualność.</p> | <ul style="list-style-type: none"> – spotkania rodziców z dyrekcją szkoły; – spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami; – pomoc rodziców w czasie wyjazdów; – rozliczanie szkód - odpowiedzialność za sprzęt szkolny; – ustalenia dotyczące korzystania z instrumentów szkolnych i ćwiczeń do pracy indywidualnej - regulamin; | <p>Cały rok szkolny</p> |
| <p>Dbanie o swój wygląd zewnętrzny dostosowany do okoliczności (m.in. występy sceniczne, uroczystości).</p> | <ul style="list-style-type: none"> – indywidualny przykład nauczycieli; – rozmowy indywidualne i grupowe; | <p>Cały rok szkolny</p> |

III. Kształtowanie właściwej postawy moralnej:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|---|--|------------------|
| Pomaganie uczniom w rozpoznawaniu wartości moralnych poprzez obserwację i analizę zachowań ludzi (wykształcenie umiejętności wartościowania). | <ul style="list-style-type: none"> – pogadanki z uczniami; | Cały rok szkolny |
| Wypracowanie własnej postawy moralnej i umiejętność oceny własnych zachowań. | <ul style="list-style-type: none"> – pogadanki z uczniami; – spotkania indywidualne z rodzicami; | Cały rok szkolny |
| Wychowanie w poszanowaniu innych kultur. | <ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do poznawania innych kultur; – szacunek dla wartości innych kultur; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność poszukiwania autorytetów moralnych. | <ul style="list-style-type: none"> – indywidualny przykład nauczycieli i wychowawców jako wzorce postaw moralnych; – praca dodatkowa (społeczna) nauczycieli przedmiotów, np. lekcje dodatkowe przed konkursami, przesłuchaniami itp.; | Cały rok szkolny |
| Tolerancja. Przestrzeganie zasad wolności sumienia i religii. | <ul style="list-style-type: none"> – budowanie postawy wzajemnego poszanowania odmienności religijnej umożliwienie wyrażania opinii w prowadzonych dyskusjach; – rozwijanie postaw akceptujących indywidualne cechy ludzkie; – reagowanie na wszelkie przejawy nietolerancji; – zapewnienie równego dostępu do prowadzonych przez szkołę zajęć; – sprawiedliwy, pozbawiony uprzedzeń system rekrutacji kandydatów do szkoły; | Cały rok szkolny |
| Gotowość do poświęceń. | <ul style="list-style-type: none"> – samopomoc koleżeńska; – praca w samorządzie szkolnym; – wspólne przygotowywanie imprez przez uczniów pod opieką nauczyciela; – udział uczniów w przygotowaniu i przebiegu imprez artystycznych organizowanych na terenie szkoły (warsztatów, seminariów, przesłuchań, koncertów, audycji, konkursów itp.); – praca dodatkowa (społeczna) nauczycieli przedmiotów, np. lekcje dodatkowe przed konkursami, przesłuchaniami itp.; | Cały rok szkolny |

| | | |
|--|---|--|
| Odwaga cywilna. | – rozmowy indywidualne z uczniami prowadzone przez nauczycieli; | Cały rok szkolny |
| Autentyzm działań, otwartość, ufność. | – samopomoc koleżeńska; – rozmowy indywidualne z uczniami prowadzone przez nauczycieli; – praca w samorządzie szkolnym; – wspólne przygotowywanie imprez przez uczniów pod opieką nauczyciela; | Cały rok szkolny |
| Pracowitość, rzetelność, wytrwałość. | – samopomoc koleżeńska; | Cały rok szkolny |
| Odpowiedzialność. | – praca w samorządzie szkolnym; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność stawiania sobie celów życiowych i osiągnięcia ich. | – wdrożenie ucznia do osiągania celów na poszczególnych etapach kształcenia; | Cały rok szkolny |
| Poznanie wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w środowisku lokalnym. | – udział uczniów w przygotowaniu i przebiegu imprez artystycznych organizowanych na terenie szkoły lub poza nią (warsztatów, seminariów, przesłuchań, koncertów, audycji, konkursów itp.); | Cały rok szkolny w zależności od potrzeb |
| Dbłość o mienie własne i szkoły. | – dbłość o instrumenty muzyczne oraz wystrój sal lekcyjnych; | Cały rok szkolny |
| Koordinacja działań wychowawczych (współpraca z rodzicami), w celu stworzenia jednolitego frontu oddziaływań wychowawczych, dającego dziecku poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji. | – spotkania indywidualne z rodzicami prowadzone przez nauczycieli i Dyrektora szkoły; | Cały rok szkolny |

IV. Rozwój społeczny:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|---|--|------------------|
| Kształcenie umiejętności kontaktowania się z innymi ludźmi. | – funkcjonowanie w klasie, grupie; – wizyty zagranicznych i polskich grup; – wyjazdy na konkursy, festiwale w Polsce i za granicą; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność współpracy w grupie. | – praca w klasach; – praca w zespołach sekcyjnych; – praca w samorządzie uczniowskim; | Cały rok szkolny |
| Inspirowanie aktywności uczniów. | – udział w popisach klasowych; – udział w popisach sekcyjnych; – udział w koncertach w szkole i poza szkołą na rzecz innych instytucji i osób; | Cały rok szkolny |
| Demokratyzacja życia wewnątrzszkolnego. | – praca w samorządzie uczniowskim; | Cały rok szkolny |

| | | |
|--|--|------------------|
| Umożliwianie uczniom działalności samorządowej. | <ul style="list-style-type: none"> – dbałość o wygląd pomieszczeń szkoły; – organizowanie imprez przez samorząd Uczniowski; | Cały rok szkolny |
| Respektowanie norm społecznych. | <ul style="list-style-type: none"> – pogadanki z uczniami; | Cały rok szkolny |
| Integracja zespołu uczniowskiego. | <ul style="list-style-type: none"> – imprezy szkolne organizowane i prowadzone przez uczniów; – wyjazdy grupowe na koncerty, recitale i inne imprezy artystyczne; | Cały rok szkolny |
| Wsparcie uczniów pochodzących ze środowisk migracyjnych, a w szczególności z Ukrainy. | <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie edukacyjne w sferze językowej, poznawczej, edukacyjnej i wychowawczej; – dostosowanie materiałów edukacyjnych i metod nauczania do potrzeb uczniów; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność pełnienia przypisanych ról społecznych. | <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie niektórych imprez szkolnych, przez uczniów (konferansjer, organizacja sceny); | Cały rok szkolny |
| Wyrobienie umiejętności adaptacyjnych. | <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja zachowań adaptacyjnych nowo przyjętych wychowanków; – zajęcia integrujące grupę wychowawczą; – rozmowy z uczniami i rodzicami; | Cały rok szkolny |
| Rozwój asertywności, empatii i pozytywnych stosunków interpersonalnych w grupie. | <ul style="list-style-type: none"> – uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania; – wzmacnianie pozytywnych relacji interpersonalnych na zajęciach grupowych; – organizacja uroczystości, imprez umożliwiających wzmacnianie relacji w grupie; | Cały rok szkolny |
| Zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie – uwrażliwianie na potrzeby innych. | <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie oferty wolontariatu prowadzonego w środowisku lokalnym; – zachęcanie uczniów, wychowanków do udziału w akcjach wolontaryjnych; | Cały rok szkolny |

V. Rozwój intelektualny i artystyczny

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|--|---|------------------|
| Poznanie własnych możliwości intelektualnych. | <ul style="list-style-type: none"> – stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy; – inspirowanie uczniów, wychowanków do aktywności; – udzielanie pomocy w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz twórczego ich wykorzystania; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie potrzeb w dziedzinie kultury. | <ul style="list-style-type: none"> – zachęcanie do uczestniczenia w życiu kulturalnym (teatr, galeria, kino, filharmonia); – organizowanie popisów szkolnych oraz pozaszkolnych; – organizowanie wyjazdów na koncerty muzyki poważnej, festiwale i konkursy muzyczne do różnych instytucji artystycznych; – organizowanie wyjazdów na inne wydarzenia kulturalne; | Cały rok szkolny |
| Zapoznanie uczniów z metodami gry na instrumencie, doskonalenie umiejętności uczenia się. | <ul style="list-style-type: none"> – ćwiczenie i demonstracje oraz przećwiczenie danej metody na lekcji przedmiotu; | Cały rok szkolny |
| Maksymalne wykorzystanie możliwości rozwojowych każdego ucznia. | <ul style="list-style-type: none"> – indywidualizacja metod pracy z poszczególnymi uczniami; – odpowiedni dobór repertuaru indywidualnie do możliwości ucznia w ramach obowiązującego programu nauczania; | Cały rok szkolny |
| Wyposażenie uczniów w wiedzę przewidzianą w programie nauczania oraz umiejętność jej wykorzystywania w praktyce. | <ul style="list-style-type: none"> – dbałość o realizację podstawy programowej dla poszczególnych przedmiotów nauczania (nadzór dydaktyczny dyrektora szkoły, kierowników sekcji); – zapewnienie odpowiedniej kadry specjalistów przez Dyrektora szkoły; | Cały rok szkolny |
| Analizowanie i diagnozowanie przyczyn trudności w nauce oraz pomoc w przezwyciężaniu tych trudności. | <ul style="list-style-type: none"> – współpraca nauczycieli przedmiotu z rodzicami - regularnie oraz w miarę potrzeb; – obecność rodziców na lekcjach indywidualnych swoich dzieci - dotyczy w szczególności nauczania początkowego na instrumencie w szkole I stopnia; – dbałość o relacje nauczyciel-uczeń; – samopomoc koleżeńska; | Cały rok szkolny |

| | | |
|--|---|------------------|
| | <ul style="list-style-type: none"> – lekcje dodatkowe - prace społeczne poszczególnych nauczycieli przedmiotów; – udział uczniów i nauczycieli w warsztatach poznawczo-doskonalących; – udział uczniów w kursach interpretacji muzycznej pod kierunkiem znanych pedagogów; | |
| Kształtowanie umiejętności gromadzenia, segregowania i weryfikowania informacji. | <ul style="list-style-type: none"> – zastosowanie metod i form aktywizujących uczniów i wychowanków; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie postawy twórczej. | <ul style="list-style-type: none"> – praca nad realizacją utworów muzycznych na lekcjach indywidualnych i zespołowych grupowych; – występy uczniów (wszelkie w tym egzaminy, przesłuchania, konkursy itp.), indywidualne i zespołowe wykonawstwo dzieł muzycznych; | Cały rok szkolny |
| Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia. | <ul style="list-style-type: none"> – dbałość o prawidłowy przebieg procesu dydaktycznego; – tworzenie warunków do rozwijania samodzielnej pracy; – tworzenie autorskich programów nauczania; – motywowanie do udziału w konkursach, przesłuchaniach i koncertach; – obserwacja rozwoju ucznia i ocena jego możliwości; – pomoc w przygotowaniach do konkursów, przesłuchań i egzaminów oraz dalszej edukacji w szkołach wyższego stopnia; – wychodzenie naprzeciw potrzebom uczniów szczególnie uzdolnionych; – umożliwianie indywidualnego toku zajęć; – stworzenie możliwości ukończenia szkoły w czasie skróconym; – pomoc w planowaniu kariery zawodowej; | Cały rok szkolny |
| Wyrabianie myślenia refleksyjnego. Dokonywanie oceny własnej. | <ul style="list-style-type: none"> – praca indywidualna i grupowa oparta na dociekaniu i samodzielnym wyciąganiu wniosków; – umiejętne wyrażanie próśb, sądów i oczekiwań w stosunku do nauczycieli i innych pracowników szkoły; | Cały rok szkolny |

VI. Rozwój emocjonalny:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|--|---|---|
| Poznanie własnej sfery uczuciowej. | – współudział uczniów w organizacji i uczestnictwo w uroczystościach o charakterze okazjonalnym; | Cały rok szkolny |
| Odkrywanie własnej indywidualności. | – udział uczniów jako słuchaczy w koncertach i recitalach organizowanych na terenie szkoły i poza nią; | Cały rok szkolny |
| Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i uczucia innych. | – organizacja i udział w koncertach charytatywnych na rzecz osób lub instytucji; | Cały rok szkolny, w zależności od potrzeb |
| Uwrażliwianie na piękno i sztukę. | – udział uczniów jako słuchaczy w koncertach i recitalach organizowanych na terenie szkoły i poza nią; – słuchanie muzyki - wykorzystywanie zbiorów fonoteki szkolnej, zbiorów prywatnych i internetu; | Cały rok szkolny |
| Podnoszenie odporności psychicznej uczniów podczas występów przed publicznością. | – udział w warsztatach prowadzonych przez specjalistów; – obecność psychologa/pedagoga podczas występów w celu kreowania pozytywnej i mobilizującej atmosfery na backstage; – zapewnienie uczniom możliwości systematycznego występowania na estradzie (publicznie) - koncerty dla rodziców, dla szkół, przedszkoli, popisy klasowe i przedmiotowe; – udzielanie specjalistycznych konsultacji uczniom, rodzicom i nauczycielom; – współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Rybniku; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie umiejętności okazywania uczuć. | – współudział uczniów w organizacji i uczestnictwo w uroczystościach o charakterze okazjonalnym; | Cały rok szkolny |
| Opanowywanie emocji. | – współudział uczniów w organizacji i uczestnictwo w uroczystościach o charakterze okazjonalnym; – zapewnienie uczniom możliwości systematycznego występowania na estradzie (publicznie) - koncerty dla rodziców, dla szkół, przedszkoli, popisy klasowe i przedmiotowe; | Cały rok szkolny |

VII. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|---|--|------------------|
| Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły. | <ul style="list-style-type: none"> – organizacja monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego, który: <ul style="list-style-type: none"> a) zwiększa bezpieczeństwo społeczności szkolnej oraz osób przebywających na terenie placówki; b) ogranicza zachowania niepożądane, destrukcyjne zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu; c) wyjaśnia sytuacje konfliktowe; d) ustala sprawców czynów nagannych, np. bójek, zniszczenia mienia, kradzieży; e) zmniejsza ilość zniszczeń w szkole oraz w jej otoczeniu; f) zapewnia bezpieczne warunki nauki, wychowania i opieki; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. | <ul style="list-style-type: none"> – organizowanie spotkań ze specjalistami lub służbami związanymi bezpośrednio z ochroną życia i zdrowia; | Cały rok szkolny |
| Profilaktyka zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych. | <ul style="list-style-type: none"> – przekazywanie informacji na temat zagrożeń, wskazanie możliwości unikania tych zagrożeń i sposobu radzenia sobie z nimi; – uczenie technik odmawiania; | Cały rok szkolny |
| Wzmacnianie współpracy z rodzicami w zakresie bezpieczeństwa. | <ul style="list-style-type: none"> – podnoszenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych; – oddziaływania na postawy rodzicielskie; | Cały rok szkolny |
| Wzmacnianie więzi z placówką. | <ul style="list-style-type: none"> – angażowanie uczniów w życie szkolne organizowane zgodnie z zasadami bezpieczeństwa; | Cały rok szkolny |
| Zapoznavanie z zasadami i normami postępowania w szkole. | <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami; – egzekwowanie przestrzegania regulaminów; | Cały rok szkolny |
| Opracowanie i wdrożenie procedur związanych z pandemią COVID-19. | <ul style="list-style-type: none"> – egzekwowanie przestrzegania procedur; – zorganizowanie spotkań informacyjnych z rodzicami; | Cały rok szkolny |
| Opracowanie i wdrożenie dokumentu „Polityka bezpieczeństwa internetowego”. | <ul style="list-style-type: none"> – dokładne procedury i działania opisane są w dokumencie załączonym w formie aneksu; | Cały rok szkolny |
| Opracowanie i wdrożenie dokumentu „Standardy Ochrony Młodości” | <ul style="list-style-type: none"> – egzekwowanie przestrzegania procedur; – zorganizowanie spotkań informacyjnych z rodzicami. | Cały rok szkolny |

VIII. Profilaktyka uzależnień:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|---|--|---|
| Podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych uczniów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych. | <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja zachowań młodzieży; – precyzyjne wyjaśnienie konsekwencji szkolnych, związanych z posiadaniem bądź używaniem substancji psychoaktywnych; | Cały rok szkolny |
| Kształtowanie umiejętności asertywnych wykorzystywanych w sytuacjach niebezpiecznych (ochrona zdrowia psychicznego i fizycznego). | <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja zachowań młodzieży; – rozmowy indywidualne i grupowe; | Cały rok szkolny |
| Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych. | <ul style="list-style-type: none"> – informowanie rodziców o instytucjach, do których mogą zgłosić się o pomoc w razie wystąpienia problemu; | Cały rok szkolny, w zależności od potrzeb |

IX. Promowanie zdrowego stylu życia:

| Zadania | Formy realizacji | Czas realizacji |
|---|--|------------------|
| Kształtowanie postaw prozdrowotnych. | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne i grupowe; – zachęcanie do aktywności fizycznej; | Cały rok szkolny |
| Dbłość o prawidłową postawę podczas zajęć w szkole muzycznej (gra na instrumencie, rytmika). | <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja uczniów podczas zajęć, koncertów itp.; – rozmowy indywidualne nauczyciela z uczniem; – pedagogizacja rodziców na temat prawidłowej postawy dziecka; | Cały rok szkolny |
| Wdrażanie do utrzymania czystości osobistej i otoczenia. | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne; – indywidualny przykład nauczycieli w zakresie utrzymywania czystości osobistej i otoczenia; | Cały rok szkolny |
| Uwrażliwianie uczniów na elementy szkodliwe dla zdrowia (krzyk, hałas, używki, technologie informacyjne). | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne, grupowe; – kształtowanie umiejętności dostrzegania elementów szkodliwych dla zdrowia; | Cały rok szkolny |

X. Umiejętność radzenia sobie ze stresem:

| Zadania | Formy realizacji | Okres realizacji |
|--|--|------------------|
| Efektywna współpraca z rodzicami związana z niwelowaniem stresu u uczniów. | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z rodzicami na temat: stresu, zachowań dzieci w sytuacjach stresujących oraz sposobów eliminowania niebezpiecznych reakcji na stres; | Cały rok szkolny |

| | | |
|--|--|------------------|
| Wzmocnienie pozytywnego obrazu własnej osoby. | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne i grupowe; – rozmowy z rodzicami na temat do- wartościowywania własnego dziecka; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność przełamywania barier ze stresem. | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy indywidualne i grupowe; | Cały rok szkolny |
| Rozpoznawanie objawów stresu. | <ul style="list-style-type: none"> – obserwacja uczniów w sytuacjach wy- wołujących stres; – rozmowy indywidualne i grupowe; | Cały rok szkolny |
| Radzenie sobie w sytuacjach trudnych (stresujących). | <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie uczniów z technikami re- laksacyjnymi; – indywidualne rozmowy z uczniami nie radzącymi sobie ze stresem oraz ich rodzicami; – pogadanka na temat wzorców radze- nia sobie ze stresem; | Cały rok szkolny |
| Umiejętność racjonalnego wykorzystania czasu (czas nauki). | <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy na temat organizowania czasu nauki; – stwarzanie odpowiednich warunków do pracy umysłowej; | Cały rok szkolny |

9. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

- 1) Szkoła organizuje zebrania z rodzicami (opiekunami prawnymi) w celu wymiany informacji na te-
maty wychowawcze i edukacyjne.
- 2) Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów klas pierwszych szkoła organizuje spotkanie w celu
zaznajomienia rodziców (prawnych opiekunów) z podstawowymi zasadami obowiązującymi
w szkole.
- 3) Szkoła zapewnia każdemu rodzicowi (opiekunowi prawnemu) możliwość uzyskania informacji na
temat zachowania i postępów lub trudności w nauce dziecka poprzez rozmowy w czasie zebrań,
spotkań indywidualnych, rozmów telefonicznych oraz korespondencję poprzez dziennik elektro-
niczny.
- 4) W pilnych sprawach szkoła podejmuje działania w celu skontaktowania się z rodzicami (prawnymi
opiekunami) określonego ucznia.

Program
Wychowawczo-Profilaktyczny
Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku
Rok szkolny 2024/2025

Część praktyczna

Program wychowawczo-profilaktyczny PSM I i II st. im. Karola i Antoniego Szafranków w Rybniku 2024/2025 został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i analizy problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- zaleceń Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie,
- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrekcję szkoły,
- wniosków Rady Pedagogicznej,
- wniosków, uwag i spostrzeżeń nauczycieli, uczniów, rodziców,
- ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w szkole.

Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego.

Założenia programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024 zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Rekomendacje CEA na poprzedni rok szkolny obejmowały następujące zadania:

1. wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych;
2. przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin.

Realizacja programu przynosi zamierzone efekty wychowawcze. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji wyciągnięto następujące wnioski:

- uczniowie szkoły i ich rodzice wiedzą o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy psychologicznej oferowanej w ramach Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Centrum Edukacji Artystycznej;
- nauczyciele reagują na wszelkie działania uczniów, niosące znamiona zachowań przemocowych, aspołecznych, pomagają rozwiązywać konflikty między uczniami,

- nauczyciele, dzięki udziałowi w licznych szkoleniach, w tym szkoleniach organizowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej, poszerzyli swoje kompetencje pedagogiczne w zakresie tematyki zawartej w rekomendacjach,
- efektem opieki psychologiczno-pedagogicznej jest niższy poziom stresu i tremy u uczniów oraz wzrost świadomości uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie radzenia sobie z treścią
- wzrósł poziom zadowolenia uczniów i nauczycieli z efektów edukacji artystycznej.

Rok Jubileuszu 90-lecia Szkoły i związane z nim uroczyste wydarzenia koncertowe, pozwoliły na nowo dostrzec i docenić wartość podejmowanych różnorodnych przedsięwzięć w kontekście wielkiej satysfakcji i zadowolenia zarówno uczniów – złożonego wysiłku i codziennego trudu, koniecznego do osiągnięcia zamierzonego celu, nauczycieli – z widocznych efektów niełatwej, żmudnej i wyczerpującej pracy i rodziców – dostrzegających sens wspierania wysiłku dziecka.

Zachęcanie i motywowanie uczniów do aktywności i podejmowania inicjatyw, znalazło w roku jubileuszowym odzwierciedlenie w szeregu imprez zorganizowanych na terenie szkoły, a także poza placówką: koncertów szkolnej orkiestry symfonicznej w Teatrze Ziemi Rybnickiej, koncertów w Bazylice św. Antoniego, w Zabytkowej Kopalni Ignacy oraz koncertów w Muzeum w Rybniku.

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2024/2025:

1. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs.
2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.
3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomagania uczniów szczególnie uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami dotyczy przede wszystkim jednak placówek artystycznych z pionem ogólnokształcącym.

Problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych jest ważna z punktu widzenia zarówno teraźniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Gra na instrumentach

może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych ze specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego, w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, także tej realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne.

Szczegółowe cele w oparciu o harmonogram działań profilaktyczno-wychowawczych:

1. Zwrócenie uwagi na prawidłową komunikację interpersonalną pomiędzy nauczycielem a uczniem;
2. Zapewnienie uczniom bezpiecznej pod względem psychicznym atmosfery na lekcjach;
3. Zwracanie uwagi na zachowania uczniów w klasie i poza nią, reagowanie na niestosowne zachowania, promowanie właściwych;
4. Organizacja wspólnych wyjazdów uczniów – pogłębienie więzi koleżeńskich;
5. Zaangażowanie uczniów we wspólne działania podczas organizacji imprez szkolnych;
6. Udział Rady Pedagogicznej w specjalistycznych szkoleniach.

Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2024/2025.

Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym jest zgodny z planem pracy szkoły i obejmuje udział uczniów w koncertach, popisach sekcyjnych i klasowych, koncertach zewnętrznych na rzecz środowiska lokalnego. Organizowane będą wyjazdy edukacyjne dla dzieci i młodzieży do NOSPR-u czy filharmonii. Powyższe wydarzenia, które budują szkolną tradycję, sprzyjać będą jednocześnie integracji dzieci i młodzieży.

Nauczyciele PSM I i II st. w Rybniku przez cały rok szkolny 2024/2025 będą brali udział w szkoleniach organizowanych przez CEA dotyczących kształtowania prawidłowej relacji nauczyciel-uczeń.

Przyjęty Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 8 października 2024 r.